

Eesti-Soome Kultuurifond, aastaaruanne 2023.a kohta

Üldinfo

2023.a oli Eesti-Soome Kultuurifondi seitsmes tegevusaasta. Fondi tuntus on pärast koroona-aastaid kasvanud märkimisväärselt, mida näeme kultuurivaldkonna töötajate kontaktivõtte arvu suurenemises aastaringelt. Fondi olemasolust ollakse teadlikud ja seda peetakse huvitavaks koostööpartneriks. 2023.a oli omamoodi tagasipöördumine argiellu pärast koroona-aastaid, millest kõige selgemini annab tunnistust toetusrahade taotluste suur hulk – Fond sai 2023.a tähtjaks 84 taotlust, mis oli üle kahe korra rohkem kui eelmisel aruandeaastal. 2023.a toetas Fond kokku viit erinevat projekti kokku 72 000 euroga. Toetuse saanud projektid esindasid filmikunsti, muusikat, ajalugu ning soome ja eesti keele õpetamise arendamist.

Fondi tegevuse tähtsus tuleb esile siis, kui Fondi juhatus ja nõukogu kohtuvad toetusrahade saajatega. 2023.a kohtus Fond nelja toetusesaajaga, kes tutvustasid oma projekte ja seda, kuidas toetuseraha on kasutatud. Realiseerunud projektid on konkreetne näide Fondi tegevuse mõjukuse kohta.

Fondi tegevuse eesmärk

Fondi eesmärgiks on edendada Soome ja Eesti kultuuri- ja kunstivaldkondade koostööd, mõlemapoolset keeleoskust ning kultuuriga seonduvat majandustegevust. Eesmärgi

saavutamiseks annab Fond rahalisi toetusi Soome ja Eesti vaheliseks koostööks kunsti-, kultuuri- ja haridusvaldkonnas. Toetusi antakse üksikisikute või kollektiivide kultuuriprojektidele, mis on kooskõlas Fondi eesmärgiga. Fond võib jagada ka stipendiume.

Fondi tegevus 2023.a

Fondi kõige tähtsam ülesanne on jagada toetusrahasid. Fondi juhatus oli oma eelarves planeerinud toetusrahadeks 100 000 eurot, aga kuna taotluste kvalitatiivne tase ei täitnud ootusi, juhatus jagas eelarvesse kavandatud vähem toetusrahasid, mille kogusumma oli 72 000 eurot. Summa jagunes viie erineva projekti vahel.

Fond sai 2023.a Politseivalitsuselt rahade korjanduse loa. Fond tegi esimesi samme uute annetajate leidmiseks, kuigi tegelikke annetusi ei toimunud.

Fond kaasajastas ja uuendas oma võrgusaiti 2023.a lõpus.

Fond tutvustas oma tegevust ajalehe *Helsingin Sanomat* lisas 2023.a detsembris.

Toetusrahad

Fond jagas 2023.a viiendat korda toetusrahasid. Toetusrahade taotlemine oli avalik ja sellest teavitati ajalehtedes *Helsingin Sanomat*, *Hufvudstadsbladet*, kultuurilehes *Sirp* ning ajalehes *Postimees*. Fondi „taotluskliinik“ korraldati 10. veebruaril Tallinnas. Fondi tegevjuht kohtus Soomes kõigi kohtumist soovinud taotlejatega kokkulepitud aegadel. Tähtajaks laekus Fondile 84 taotlust (2022.a 39 taotlust). Fondi juhatus otsustas anda toetusraha järgmisele viiele projektile:

- 1) East Film Oy + töörühm/ Tamminen Tero: My Ukrainian Rhapsody, dokumentaalfilm - 20 000 € (film)
- 2) DocPoint Tallinn / Riin Eensalu: DocPoint FINEST Market – platvormi loomine soome ja eesti dokumentaalfilmide rahvusvahelise levitamise edendamiseks aastatel 2023-2024 - 20 000 € (film)
- 3) Piirideta ajaloolased / Hedman Heta: Soome-Eesti ajaloodialoogi piloteerimine - 10 000 € (ajalugu)
- 4) Tallinna Ühisgümnaasium ja Kouvola Ühisgümnaasium/ Velberg Karola: eesti ja soome keele õpetamise arendamiseks aastatel 2023-2026 - 12 000 € (keel)
- 5) Muusikakeskus Musiikkikeskus Resonaari / Kaikkonen Markku: eesti ja soome puuetega muusikute külaskäikudeks, töötubadeks ja ühisteks musitseerimisteks + kontsertideks - 10 000 € (muusika)

Toetuste saajatega sõlmiti enne toetusraha väljamaksmist koostööleping. Toetusrahade saajad ei kuulu Fondi juhatuse või nõukogu liikmete lähemasse ringkonda kuuluvate isikute hulka.

Kommunikatsioon

Fondi võrgulehele lisati toetusrahade taotlejatele vajalikke juhendmaterjale.

Fondi toetusrahade saamise tingimuste tutvustamiseks tehti koostööd Soome ja Eesti Suursaatkondadega, Soome Instituudiga Eestis, Eesti Instituudiga ja Eesti kultuuriministeeriumiga.

Fond alustas teavitamist Instagrami konto kaudu 2022.a. 2023.a jooksul lisas Fond märkimisväärselt teavitamist Instagrami kaudu ja sai selle kaudu 150 uut jälgijat. Fond ostis Instagrami jaoks toodetud videod ettevõtja Heikki Nenonenilt.

Detsembris teavitas Fond oma tegevusest ajalehe *Helsingin Sanomat* vahel avaldatud lisas.

Aasta lõpus värskendati ja uuendati osaliselt Fondi võrgusaiti.

Koostöö ja esindus

Fondi tähtsaimad koostööpartnerid 2023.a olid Eesti kultuuriministeerium, Soome ja Eesti Suursaatkonnad ning Tallinnas tegutsev Soome Instituut Eestis. Fondi büroo asub Helsingis Eesti Majas, kus igapäevane koostöö ja infovahetus on aktiivne erinevate Eesti suunal tegutsejatega.

Tegevjuht tegi kogu aasta jooksul aktiivselt koostööd mõlema varahalduriga. Tegevjuht osales ka muudel finantshaldurite ning Sihtasutuste ja fondide katusorganisatsiooni ning KPMG korraldatud koolitustel.

Tegevjuht osales 10. oktoobril Sihtasutuste ja fondide katusorganisatsiooni 10.a juubeliüritustel, kus Eesti-Soome kultuurfond oli hästi esindatud katusorganisatsiooni tegevuse eri valdkondades.

Fondi juhtimine ja personal

Fondi tegevjuhi ülesandeid täitis KT Jaana Vasama. 2023.a kuulusid Fondi juhatusse Gunnar Okk (esimees), Sofi Oksanen (aseesimees), Petteri Aarnos, Riho Grünthal, Sirje Helme ja Rein Lang. Fondi juhatus pidas 2023.a jooksul viis koosolekut. Juhatuse liikmete volituste perioodid lõppevad alljärgnevalt:

2024: Sofi Oksanen (II) ja Gunnar Okk (I).

2026: Sirje Helme (II), Petteri Aarnos (I), Riho Grünthal (I) ja Rein Lang (I).

Fondi nõukogusse kuulusid 2023.a Pilvi Hämäläinen (esimees), Janno Põldma (aseesimees), Mika Akkanen, Mikko Hannuksela, Kersti Koll, Anne-Ly Reimaa, Inkeri Ruokonen, Koit Soasepp, Tuula Uusi-Hallila ja Elo Viiding.

Kuigi Fond on ametlikult registreeritud Soomes, on nii juhatuse kui ka nõukogu liikmeid püütud valida võrdselt mõlemast riigist. Nõukogu kogunes 2023.a jooksul kaks korda: 5. mail Helsingis ja 9. novembril Tallinnas. Nõukogu liikmete volituste perioodid on tähtajalised ja lõpevad alljärgnevalt:

2024: Mika Akkanen (I), Janno Põldma (I), Anne-Ly Reimaa (I), Inkeri Ruokonen (I).

2026: Pilvi Hämäläinen (II), Kersti Koll (I), Koit Soasepp (I), Tuula Uusi-Hallila (I) ja Elo Viiding (I).

Lähema ringkonna sündmused

Fondiseadus (487/2015) kohustab andma tegevusaruandega aru lähiringkonna sündmustest lähemasse ringkonda kuuluvate rühmade 1-4 ja 6 osas. Eesti-Soome Kultuurifondil on teada järgmised Fondi ja Fondi kitsasse lähemasse ringkonda kuuluvate isikute vahel tehtud majanduslikud toimingud, ms on tehtud aruandeaastal 1.1.-31.12.2023. Aruandes kasutatud lähemasse ringkonda kuulumise jaotus põhineb fondiseaduse ptk 1 §-s 8 sätestatud jagamisel. Lähemas ringkonnas toimuvaid sündmusi jälgitakse raamatupidamisprogrammi palgaarvestuse ning kliendi- ja tarnijate registri kaudu.

Juhatuse ja nõukogu kevadisel kokkusaamisel kohtuti toetusesaajatega, lõunastati koos ja pakuti võimalust tutvuda kunstihotelli AX kunstikoguga. Nõukogu sügiskoosolek peeti Tallinnas Põhjala tehase loovkeskuses, kus nõukogu ka lõunastas ja tutvus objektiga. Koosolekutasusid ei ole makstud.

Fondil ei ole olnud muid rühmadega 1 ja 2 tehtud osaliselt või täielikult tasuta või tasuta lähema ringi sündmusi.

Fond ei ole andnud lähemasse ringi kuuluvatele isikutele toetusrahasid, stipendiume või vastavaid hüvesid. Iga toetusraha saaja kohta tehakse päring võimalike sidemete kohta Fondi juhatuse ja nõukogu liikmetega, kui toetusraha saajatega sõlmitakse koostööleping. Fondil ei ole olnud rühmadega 3, 4 või 6 tehtud osaliselt või täielikult tasuta või tasuta lähema ringi sündmusi.

Suomalais-virolainen kulttuurisäätiö sr ei ole lubanud / andnud laenu, toetusrahasid, vastutust või vastutusega kohustusi Fondi lähemasse ringkonda kuuluvatele isikutele.

Fondi majandustegevus

Fondi seitsmes aruandeperiood oli 1.1.2023-31.12.2023. Fond sai Eesti kultuuriministeeriumilt 15 000 euro suuruse tegevustoetuse 2023. aastaks.

Seitsmendal aruandeperioodil moodustasid Fondi põhitegevuse kulud kokku 125 687,39 eurot (2022.a: 152 057,38 €) ja aruandeperioodi jääk moodustas 51 509,09 eurot (2022.a: - 62 860,04 €).

Fondi raamatupidamise eest vastutas raamatupidamisfirma Suomen Säätiötilipalvelu Oy.

Fondi investeerimistegevus

Fondil on kaks konkursi teel valitud finantshaldurit, kel mõlemal on täisvolitusega varahaldamise leping. Mõlemal varahalduril on sama suurusega kapital kahes erinevas portfellis. 2023.a oli Fondile keskpärane investeerimisaasta.

Fond järgis investeerimistegevuses 2018.a juhatuse koostatud investeerimiskava. Fondi juhatus tegeleb lähitulevikus investeerimiskava uuendamisega.

Fondi juhatus jälgib pidevalt majanduslikku olukorda ja rakendab vajadusel meetmeid.

Tegevjuht peab finantshalduritega kontakti ja kohtub nendega mitu korda aastas. Tegevjuht osales finantshaldurite korraldatavatel veebikoosolekutel ja ka muudel finantshaldust puudutavatel koostatel. Fondi finantshaldurid osalevad kord aastas ka Fondi juhatuses ja/või nõukogu koosolekutel.

Hinnang Fondi majanduse tõenäolisele arengule ja riskidele

Fond on asutatud määramata tähtjaks. Investeeringutegevuse käigus välditakse vara säilimist ohustavaid riske. Fond on rakendanud ettevaatlikku investeeringupoliitikat juba alates 2018. aastast, kui alustati investeeringuga. Fondi eesmärgiks on tulevikus jätkata toetusrahade jagamist kapitalilt saadud tuludega.

Pilk tulevikku

Eesti-Soome Kultuurifond suutis seitsmenda tegevusaasta jooksul tugevdada põhieeldusi tegevuse stabiliseerimiseks. Fondil on kõik eeldused põhitegevuse jätkamiseks, hästi alanud toetusrahade jagamiseks ja tegevuse arendamiseks. Fondi üks eesmärk lähitulevikus on kapitali kasvatamine ja varade süstemaatilise kogumise alustamine. Lähiaastate eesmärk on, et Fondi kapital kasvab kümne miljonini. Eesmärgi saavutamiseks koostas Fond strateegia, kuidas kasvatada kapitali lähiaastatel kahe miljoni euro võrra. Fond peab välja töötama ja juurutama lähitulevikus toetusrahade jagamisega seonduvaid praktikaid, suurendama tuntust ja võrgustuma aktiivselt nii Soomes kui Eestis. Fond peab hakkama mõtlema ka sellele, kuidas talletada toetusrahade taotlemise ja jagamisega seotud tegevuse ajalugu. 2024.a seisab ees ka Fondi voldiku uuendamine. Fondi majanduslikku olukorda tuleb hoida stabiilsena ja samal ajal tuleb mõelda kapitali kasvatamise meetmetele. 2026.a tähistab Fond oma kümnendat tegevusaastat.

Ukraina sõjaga seotud riskide mõjud Fondi tegevusele

Eesti-Soome Kultuurifondi juhatus on hinnanud Ukraina sõja mõjusid Fondi tegevusele. Fondi investeeringusvara turuväärtus langes märkimisväärselt 2020.a alguses vastavalt turusituatsioonile, mis on praeguseks paranenud. Tegevuse ja tulevikuga seotud ebakindlustegureid on juurde tulnud. Pandeemia mõjud kultuurisektorile olid katastroofilised, peaaegu kogu kultuuritegevus lakkas olemast 2020. aasta jooksul, 2021.a oli toibumise ja taastumise aasta. 2022.a harjutati end uutmoodi normaalsusega, millele pani pitseri jätkuv ebakindlus ja ennekõike asjaolu, et avalikkuse käitumine on muutunud. Viiruseepideemial ei ole olnud olulist mõju Fondi tegevusele või maksevõimele, aga kultuurisektorile jättis se püsiva jälje. 2024.a ettearvamatult suur risk on Venemaa agressioonisõda Ukraina vastu ning ka Ameerika presidendivalimised. Fondi juhatus jälgib olukordade arengut ja uuendab oma hinnangut ühiskondlike mõjude kohta Fondi tegevusele.